

Modrá škola

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Cílem předškolního vzdělávání je maximálně podporovat osobnost každého dítěte, jeho duševní i tělesný rozvoj a zdraví, vytvářet předpoklady pro pokračování ve vzdělávání v základním školství a usnadnit dítěti socializaci, tj. jak zapojení do kolektivu vrstevníků, tak budoucí život ve společnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními, pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti a v případě potřeby optimálně využít a zkoordinovat speciálně pedagogické péče.

System vzdělávacích cílů:

- Rámcové cíle:
  1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
  2. osvojení hodnot (základů naší společnosti)
  3. získání osobnostních postojů (samostatnost, ...)

- Dílčí cíle v oblastech:
  1. biologické
  2. psychologické
  3. interpersonální
  4. sociálně-kulturní
  5. enviromentální

- Klíčové kompetence = soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů (předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot):
  1. kompetence k učení
  2. kompetence k řešení problémů
  3. kompetence komunikativní
  4. kompetence sociální a personální
  5. kompetence činnostní a občanské

- Dílčí výstupy (poznatky, dovednosti, postoje) ve všech 5 oblastech

Základní koncepce

Obsah předškolního vzdělávání je uspořádán do 5 oblastí:

1. dítě a jeho tělo
2. dítě a jeho psychika
3. dítě a ten druhý
4. dítě a společnost
5. dítě a svět

1. Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti **biologické** je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým návykům a postojům.
2. Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti **psychologické** je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.
Tato oblast zahrnuje tři podoblasti:
  - a/ jazyk a řeč
  - b/ poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
  - c/ sebepojetí, city a vůle
3. Záměrem v **interpersonální** oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.
4. Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti **sociálně – kulturní** je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění.
5. Záměrem vzdělávacího úsilí v **enviromentální** oblasti je založit u dítěte základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvořit elementární základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

1. Dítě a jeho tělo

1. Sebeobsluha: nácvik osobní hygieny – mytí rukou po svačině, po WC, příprava na vyučování, otvírání a zavírání zámku v šatně, oblékání a svlékání, úklid hraček a stavebnic, převlékání do cvičebního úboru, vázání klíčků, správné stolování, správné použití příboru, úklid pracovního místa, stírání lavice, úklid třídy, zametání, postarat se o své osobní věci na vycházce, na výletu, atd. opatrně zacházet s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby.

2. Bezpečné chování ve třídě, v budově školy, na zahradě, na vycházce.

3. Sportovní aktivity: nácvik prostorové orientace – ve třídě, ve školní budově, na zahradě, na vycházce, chůze ve skupině, správné držení těla, zdolávání překážek na dětském hřišti – houpačky, žebříky, skluzavky, mosty, tunely, atd., volný běh, volné hry na zahradě a v přírodě, napodobování jednoduchých pohybů podle vzoru – čáp, medvěd, ptáček, vrtule, poskoky, atd., házení a chytání míče, válení sudů na žíněnce, přechod lavičky, aktivity na žíněnce – kotoul vpřed, výstup na žebříny, přeskoky přes švihadlo, trampolína – seznámení s náradím, skoky na trampolíně, přechod lavičky, podlézání, cviky s obručí, na míčích, relaxační a odpočinková činnost, uvolňovací a průpravné cviky, pohybové hry, hry na ledu a sněhu / klouzání, bobování, sáňkování, koulování /, turistika – chůze ve skupině na vycházkách, zdolávání přírodních překážek, volný běh v přírodě, co prospívá a škodí zdraví, části lidského těla a některé orgány / i pohlavní / a jejich funkce, aktivní pohyb a zdravá výživa ochrana zdraví a bezpečí při koupání, na výletu, na koho se obrátit v případě nebezpečí, přivolání pomoci.

4. Hudebně - pohybová výchova a hry: dechová cvičení, nácvik rozlišování zvuků okolo nás a jednoduchých hudebních nástrojů (bubínek, tyčinky, tamburína, triangel), hra na jednoduché hudební nástroje, zpěv a rytmizace známých písní a říkadel, hudební hádanky, nácvik nových písní, hudebně pohybové hry: Kolo, kolo, Zlatá brána, Vláček, Zajíček, atd. Seznámení s vánočními tradicemi a zvyky.

5. Rozvíjení jemné motoriky, uvolňovací cviky ruky (svírání a rozvírání ruky v pěst, uvolňovací cviky, napodobování jednoduchých tvarů pohybem ve vzduchu, na zemi, mokřým štětcem a křídou na tabuli, atd.), trhání a mačkání papíru, práce s modelovací hmotou (kuličky, válečky, placky, dle vlastní fantazie dětí, atd.), práce s nůžkami – stříhání, vystřihování, lepení, práce se stavebnicí (lego, dřevěné kostky, konstrukční stavebnice), skládání skládaček – puzzle, provlékání tkaniček,

výroba jednoduchých vánočních dárků, ozdob a řetězců, velikonoční tradice a zvyky (barvení velikonočních vajíček).

6. Smyslová a estetická výchova: vnímání a rozlišování předmětů zrakem, hmatem, čichem a chutí (hračky a předměty kolem nás - voňavky, mýdla, cibule, sladké, hořké, kyselé, atd.),

seznámení se s různými výtvarnými technikami: kresba pastelem, křídou, fixem, malba vodovými barvami a štětcem, zapouštění a rozpíjení barev, ilustrace k říkadlům a pohádkám – vlastní fantazie dětí,

jednoduché výrobky a stavby v písku, z přírodnin (výroba zvířátek ze žaludů a kaštanů, z mechu, větví), hry a činnosti v lese, na zahradě a na školním pozemku. Pozorně sledovat a umět říci, co je zaujalo, co se líbilo.

Učit se vnímat kulturní a umělecké podněty – divadlo, film, knihy, hudba.

Snaha o zachycování skutečnosti a vyjádření představ pomocí:

- výtvarných technik
- modelování
- konstrukčních stavebnic, tvorby z papíru, přírodnin, atd.

2. Dítě a jeho psychika

1. Rozvíjení slovní zásoby a komunikace: pojmenování věcí kolem sebe, na obrázku, sledovat obrázky zleva doprava, sledovat děj pohádky, poslech jednoduchých pohádek a příběhů (umět naslouchat a rozumět slyšenému), snaha o jednoduché vyprávění, vzbuzovat zájem o knihy, o divadlo a film, učit se zpaměti říkanky, písně, básně, používání telefonu, snaha o správnou výslovnost, tempo a intonaci řeči, umět se zeptat a odpovědět na jednoduché otázky, vyjádřit souhlas a nesouhlas (umět odmítnout), rozvíjet představivost a fantazii.

2. Rozumová a smyslová výchova: rozvoj zrakového vnímání, rozlišování základních barev, třídění souborů podle určitého znaků a pravidel (hračky, školní potřeby, ovoce, zelenina), seznámení s pojmy (prostorovými: za, pod, nad, u, vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed, vedle, mezi, časovými: nyní, dnes, zítra, včera, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima), všechno a nic, velký a malý, dlouhý a krátký, vysoký, nízký, plný, prázdný, atd., rozvoj sluchového vnímání a cvičení fonemického sluch (rozlišení hlásek, 1 hláska - co slyšíš na začátku a na konci slova?), seznámení s hláskami a písmeny: a A, i I, e E, o O, u U, y Y, m M, l L, t T, v V, s S, j J, seznámení s matematickými pojmy (málo, hodně, více, méně, stejně, první, poslední, před, za), s číslicí a počtem 1, 2, 3, 4, 5, s číselnou řadou 1 – 5 a geometrickými tvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník),

3. Návuk soustředění a udržení pozornosti

3. Dítě a ten druhý

Navazování kontaktů s dospělými – překonávání studu

- komunikovat vhodným způsobem
- respektovat dospělého.

Porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad, komunikace s druhým dítětem přirozeně a bez zábrán, navazovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná, uvědomovat a uplatňovat své potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přiznávat stejná práva druhým a respektovat jejich potřeby, učit se je respektovat, všechny děti mají stejnou hodnotu (přestože každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí), osobnostní a osobní odlišnosti jsou přirozené, uzavírání kompromisů a řešení konfliktů dohodou, učit se spolupracovat s ostatními při práci a hře, snažit se o dodržování dohodnutých pravidel doma, ve škole a na veřejnosti, dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti atd., brát ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout pomoc, chovat se ohleduplně a citlivě k slabšímu nebo postiženému dítěti, chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování, v případě potřeby požádat o pomoc.

Socializace: nácvik citové samostatnosti (odloučení od rodičů a blízkých), posilovat sebedůvěru a sebevědomí, nácvik sebekontroly a sebeovládání, ovládnout afektivní chování, (umět ovládnout úzkost, strach, vztek, hněv), vytrvalost a vůle, učit se vyjádřit své pocity, umět přijmout úspěch i neúspěch, respektovat autority, pravidla a pokyny, řešit jednoduché problémy, Mimické vyjádření nálad – úsměv, pláč, hněv, vážnost, údiv, atd.

4. Dítě a společnost

1. Učit se základům společenského chování:

- zdvořilé chování k dospělým i dětem, zdravit známé děti i dospělé
- rozloučit se, poprosit, poděkovat
- vzít si slovo, až když druhý domluví
- požádat o pomoc
- vyslechnout sdělení
- uposlechnout pokyn.

začlenit se do třídy mezi vrstevníky, vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat a přijímat autoritu, porozumět běžným verbálním i neverbálním projevům, vyjednávat s dětmi i dospělými, domluvit se na společném řešení, učit se dodržování pravidel hry a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair, odmítat lež, nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost.

5. Dítě a svět

1. Orientace v budově školy a v jejím okolí (poznávání ulic, obchodů, významných staveb a budov, hřišť, lesoparku, atd.)
  2. Pozorování změn v přírodě / vycházky do okolí:
    - příroda živá a neživá
    - přírodní jevy
    - rostliny a živočichové
  3. Seznamování s pojmy: krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období.
  4. Upozorňování na nebezpečné situace:
    - v dopravě
    - při manipulaci s některými předměty a technickými přístroji
    - při kontaktu se zvířaty, jedovatými rostlinami, léky, chemickými látkami
    - požár, povodeň, bouřka.
  5. Praktické činnosti: praktické užívání jednoduchých přístrojů, hraček, pomůcek, stavebnic, péče o ptáky a zvířata v zimě, práce s obrazovým materiálem, encyklopediemi, filmem, s literárním textem
- Praktické činnosti: dopravní hry zaměřené na bezpečné chování v dopravních situacích, pozorování změn v přírodě (les, louka, rybník), péče o školní a životní prostředí, péče o květiny ve třídě, práce na školním pozemku a zahradě (pěstitelská činnost), třídění odpadu, atd.

V Praze dne 21. 3. 2007

.....
ředitel školy

